

Leve hele livet En kvalitetsreform for eldre

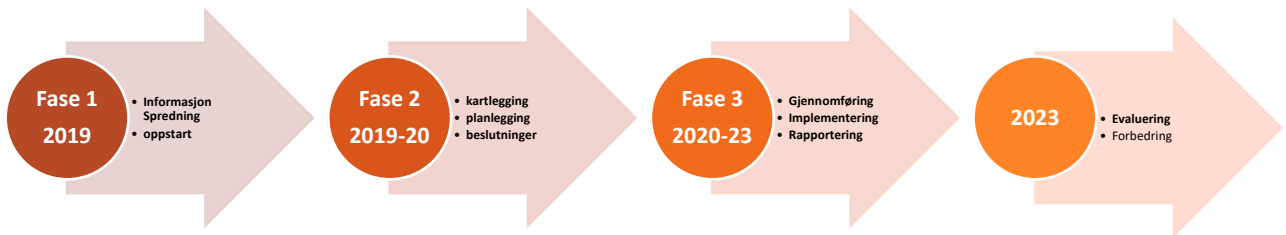
Beiarn kommunes
implementering av reformen
2019 -2023



Beiarn kommunes plan for implementering av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre i perioden 2019-2024

I følgende dokument beskrives Beiarn kommunes plan for arbeidet med eldreforamen Leve hele livet.

Planen er koordinert med anbefalt tidsplan (side 11) i Meld.St.15:



Fase 1 – 2019

I 2019 deltok ledelsen i helse -og omsorg samt leder for demensforeningen og leder for eldrerådet på seminar i regi av Statsforvalteren der Leve hele livet var tema. På dette seminaret fikk deltakerne innføring i reformen og i gruppearbeid drøftet hvilke tiltak som kan være aktuelle i Beiarn.

Reformen samstemmer med flere mål og føringer for eldreomsorgen i Beiarn kommune. På sykehjemmet er hovedmålet meningsfull aktivitet og trivsel, og kommunen har over flere år hatt en satsning på hjemmesykepleie og legge til rette for at innbyggere kan bo hjemme lengst mulig i egen eller tilrettelagt bolig. Kvaliteten på øvrig tjenestetilbud innenfor helse i Beiarn gir også gode muligheter for videre satsning og utvikling av tjenestetilbudet i tråd med reformen.

Beiarn kommune startet planleggingen av kommuneplanens samfunnsdel i 2019. Her ble det viktig å få med de viktigste føringene fra Leve hele livet.

Andre vedtatte planer som tar med seg viktige innsatsfaktorer er plan for rehabilitering og habilitering, folkehelseplan, oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, boligpolitisk handlingsplan, og strategisk kompetanseplan

Reformen har flere ganger vært tema i brukerutvalgene i kommunen og på ledermøter i helse og omsorg, og kommunen samarbeider aktivt med andre kommuner i RKK nettverk der erfaringsutveksling er sentralt. Reformen og planen er drøftet i kommunens toppledelse og vil bli tema på egne møter i brukerutvalgene, demensforeningen og pensjonistforbundet. Den vil også bli tema på tverrsektorielle møter.

Dette dokumentet beskriver strategien for implementeringen av Leve hele livet og saken vil bli politisk behandlet i Kommunestyret våren 2021.

Fase 2 -2019-2020

Kommunen har hatt en prosess over år der det har vært en dreining fra institusjonsomsorg til mer satsning på hjemmebaserte tjenester. Årsverk er flyttet fra sykehjem til hjemmesykepleie, og kommunen har bygget heldøgns omsorgsboliger rett ved sykehjemmet, og planlegger nye i 2023. Dette er i tråd med føringer i boligpolitisk handlingsplan. Disse grepene som kommunen har tatt har vært vesentlig for å fortsatt kunne gi et godt tjenestetilbud i årene framover og for å sikre et bærekraftig samfunn som er en av hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2020. Her er viktige innsatsfaktorer i tråd med reformen vedtatt. Planen har tre hovedmål:

- Leve hele livet – livskvalitet og god folkehelse for alle innbyggere
- Sikre bærekraftig samfunn
- Skape et attraktivt og robust livsmiljø for unge og unge familier

Noen av satsningsområdene som er i tråd med reformen:

- Ta i bruk hele bygda ved å oppgradere nærmiljøanlegg, tilrettelegge for friluftsliv og utelek for alle på tvers av alder, etnisitet og funksjonsnivå, og framheve visuelle kvaliteter.
- Utvikle tilbudet innen idrett, fritid og kultur ved å bygge en flerbrukshall sentralt i bygda, som skaper et samlingssted for alle i kommunen på tvers av alder, etnisitet og funksjonsnivå.
- Sikre et bredt og inkluderende kulturliv hvor alle gis anledning til å skape, delta og oppleve.
- «Leve hele livet» – legge til rette for aktiv aldring med sosiale møteplasser, hjelp til hverdagsmestring, og mulighet for fysisk aktivitet.
- Legge til rette for at personer med behov for helse- og omsorgstjenester skal være selvstendige og ha mulighet til å bo i egen eller tilrettelagt bolig lengst mulig, blant annet ved økt bruk av fremtidsrettet velferdsteknologi.
- Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv, planarbeid og frivillig arbeid.

«Gode kommunale tjenester og tilrettelegging for felles aktivitet skal gi våre innbyggere trygge, sosiale liv. Et aktivt og inkluderende lokalsamfunn skaper samhold og trivsel og møteplasser for engasjement og nytenking. Et av kjennetegnene på en attraktiv møteplass er visuell kvalitet. Samhold skaper bolyst og tilhørighet og forhindrer ensomhet og utenforskap»

Disse viktige føringene legger et godt grunnlag for det videre arbeidet med reformen. Arbeidet med kommuneplanen hadde bred innbyggerinvolvering og den har vært oppe i brukerutvalgene i kommunen.

En av de store satsningene i helse- og omsorg er innføring av velferdsteknologi. Kommunen samarbeider med andre kommuner om anbud og har over flere år mottatt tilskudd for utvikling av

velferdsteknologiske løsninger. Digipro-helse har bistått kommunene med å søke på midler og lede disse prosjektene.

Kommunen har i kommuneplanen listet opp noen av sine hovedutfordringer:

- Negativ befolkningsutvikling
- Flere eldre og færre unge i arbeidsfør alder
- Økt behov for ressurser og kompetanse i helse- og omsorgssektoren
- Strammere kommuneøkonomi – behov for å samle ressursene

Disse utfordringene krever strategiske planer og målrettet jobbing. Kommunen har vedtatt strategisk kompetanseplan. Rekrutteringstiltak er noe av det viktigste avdelingen jobber med, og i kommuneplanen er det tatt med som et tiltak som skal prioriteres:

- Rekrutteringstiltak i kommunen, sentrums og eller stedsutvikling er en sentral del av kommunenes entreprenørrolle.

Kommunen er med i ulike prosjekter sammen med andre kommuner der man samarbeider om rekruttering.

Områder som kommunen har avdekket utviklingspotensial på er innenfor hverdagsmestring, legge mer til rette for aktivitet, sosiale møteplasser, dagtilbud for demente, ernæring og måltidsrytme.

Før politisk behandling skal satsningsområdene være tatt opp med brukerutvalg og brukerorganisasjoner for å få med innspill til arbeidet med reformen.

Fase 3 -2020-2023

Reformen Leve hele livet består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor det for ofte svikter i tilbudet til eldre i dag: et aldersvennlig Norge, aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. I dette kapittelet beskrives sentrale satsningsområder i kommunen knyttet opp mot disse perspektivene.



Satsningsområder - Leve hele livet

I den følgende tabellen er satsningsområder som er vedtatt og som det skal jobbes målrettet videre mot videre listet opp.

Det som er vedtatt har uthevet skrift.

Det som er godt innarbeidet har grønn skrift.

Det som har forbedringspotensiale har blå skrift.

Et aldersvennlig Norge
Kommuneplanens samfunnsdel: <ul style="list-style-type: none">- Legge til rette for at personer med behov for helse- og omsorgstjenester skal være selvstendige og ha mulighet til å bo i egen eller tilrettelagt bolig lengst mulig, blant annet ved økt bruk av fremtidsrettet velferdsteknologi.- Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv, planarbeid og frivillig arbeid.
Økonomiplan 2021-2024: <ul style="list-style-type: none">- Bygging av 8 nye heldøgns omsorgsboliger, jfr. vedtatt boligpolitisk handlingsplan. (Kommunen har allerede bygget 7 HDO og 2 HDU på Moldjord)- ENØK-tiltak - skifte av vinduer og dører Beirn sykehjem- Velferdsteknologi - avsatte ressurser til innkjøp
Det er etablert et utbredt samarbeid med lag og foreninger som bidrar til meningsfulle aktiviteter til eldre.
Det bør etableres en arena for samhandling mellom frivillige og tjenesteområdene - årlige møter med lag og foreninger
Eldrerådet og brukerutvalget for Beirn sykehjem er viktige høringsorganer og det skal legges til rette for at de kan bidra med sin kompetanse i saker som angår eldre.
Demensforeningen i Beirn bidrar til mange meningsfulle tiltak for eldre
Beirn sykehjem skal ha langtidsplasser, akutt plass (KAD) og korttidsplasser med høy faglig kvalitet. Tilby avlastning, rehabilitering, behandling og palliativ behandling.
Beirn kommune er med i prosjektet aldersvennlige boliger og bomiljø i distriktene.
Vurdere deltagelse i Demensvennlig samfunn
Aktivitet og fellesskap
Kommuneplanens samfunnsdel: <ul style="list-style-type: none">• Ta i bruk hele bygda ved å oppgradere nærmiljøanlegg, tilrettelegge for friluftsliv og utelek for alle på tvers av alder, etnisitet og funksjonsnivå, og framheve visuelle kvaliteter.• Utvikle tilbudet innen idrett, fritid og kultur ved å bygge en flerbrukshall sentralt i bygda, som skaper et samlingssted for alle i kommunen på tvers av alder, etnisitet og funksjonsnivå.

<ul style="list-style-type: none"> • Sikre et bredt og inkluderende kulturliv hvor alle gis anledning til å skape, delta og oppleve. • «Leve hele livet» – legge til rette for aktiv aldring med sosiale møteplasser, hjelp til hverdagsmestring, og mulighet for fysisk aktivitet.
Ergoterapeut som får ansvar for tverrfaglig vurdering, kartlegging og iverksetting av tiltak for egenmestring og rehabilitering i hjemmet. Iverksette og følge opp målrettet funksjonstrening blir også en viktig oppgave.
Utvide tilbudet til dagaktivitet for demente
Fortsatt satsning på Helsekafe i samarbeid med frivillige og VTA
Få mer systematisk samarbeid med lag og foreninger og frivillighetssentral. Aktivitetsvenn. Avtale med kommunen. Få arbeidsgruppen oppe å gå.
Styrking av forebyggende ressurser. Egen kommunal fysioterapeut i tillegg til næringsdrivende fysioterapihjemler. Heve kompetansen hos ansatte på aktiv omsorg.
Fokus på personsentrert omsorg som ivaretar hele mennesket både fysisk, psykisk, sosialt og åndelig. Beiarn sykehjem har et godt samarbeid med kirken.
Samarbeid med skole og barnehage. Hvordan tilrettelegge for det når det er større avstand?
Tilrettelagt trening og sosialt samvær for eldre i kommunens idrettshall når den er ferdig
Elsyklar som bidrar til at pasientene på Beiarn sykehjem og omsorgsboliger kommer seg ut. Thera trener Beiarn sykehjem
Individuelt tilpasset treningstilbud/rehabilitering via fysioterapeutene.
Folkehelseiltak som tilretteleggere for fine turopplevelser har vært et satsingsområde i mange år. Kommunen har svært mange merkede turløyper med postkasser, rastemuligheter i vakker natur med ulik vanskelighetsgrad.
Friskliv tilrettelegge aktiviteter for eldre Trimpoeng
Inn på tunet videre samarbeid på aktivitets og avlastningstiltak
Aktivitør Beiarn sykehjem
Mat og måltider
Beiarn sykehjems kjøkken leverer hjemmelaget mat til pasienter på sykehjem og hjemmeboende. De tilbereder gode, sunne og individuelt tilpassede måltider. Avdelingene på sykehjemmet kan bake, lage vafler og andre småretter som bidrar til god matlukt og gode aktiviteter. Mat som trivselsskapende faktor
Eget prosjekt på måltidsrytme
Motivere helsepersonell/kjøkkenpersonell til å ta videreutdanning om ernæring. Kompetanse om ernæring er et viktig grunnlag for å ivareta nødvendige tiltak.
Kartlegge ernæringsstatus, og fast veiing av pasienter både på sykehjem og hjemmesykepleie
Helsekafeen serverer middag en dag i uka
I omsorgsboligene tilrettelegges det for felles bespisning for de som ønsker dette.
Eget prosjekt kvalitetssikring kjøkken
Inn på tunet serverer lunch når de har dagaktivitetstilbud

Helsehjelp
Alle pasienter på sykehjem og hjemmesykepleie skal ha sin egen primærkontakt
Hverdagsmestring. Kommunen har sammen med Saltdal kommune fått tilskudd fra Statsforvalteren for å satse på hverdagshabilitering og hverdagsmestring. Prosjektet kalles «Mestre hele livet» og det er etablert kontakt med USHT som ønsker å støtte opp om arbeidet. Ergoterapeut med ansvar for hverdagsmestring
Gode samarbeidsrutiner mellom legetjenesten og øvrige avdelinger i helse og omsorg. Legetjenesten har tilgang til dokumentasjonssystemet Profil
Hjemmesykepleien har møte en gang i uken med legetjenesten Legevisitt hver torsdag, og daglig ved KAD pasient Psykisk helse og rus møte med legetjenesten x 1 i mnd
Kommunen skal etablere forebyggende hjemmebesøk til eldre i tråd med Regjeringens rundskriv I-2/2016
Kommunestyret har bevilget midler til satsning på velferdsteknologi. Trygghetsalarmer, medisindispensere og annen trygghetsteknologi. Kommunen deltar aktivt inn i Nasjonalt velferdsteknologiprogram sammen med nabokommunene.
Digipro helse som bidrar til kvalitetssikring, internkontroll og faglig utvikling av tjenestene
Samarbeid med Ibestad kommune om hverdagsmestring
Kommunen har Hukommelsesteam for mennesker med demenssykdom
Dagtilbud for demente- bidra til meningsfulle aktiviteter, sosialt felleskap og avlastning til pårørende
Målrettet bruk av fysisk trening – egen kommunal fysioterapeut som får ansvar for tilrettelegging av treningsgrupper for eldre
Memoria er etablert for demensavdelingen -få det oppe å gå. Livshistorien legges inn
Fallforebygging er det gode rutiner på
Proact – alle helsepersonell skal ha opplæring i å bruke proact
Demensomsorgens ABC
Sammenheng i tjenestene
Den enkeltes behov – egne rutiner ved innleggelse sykehjem. Alle pasienter på sykehjem og hjemmesykepleie skal ha egen primærkontakt
Pårørende får tilbud om informasjon og samtale når deres egne er pasienter på sykehjem
Planlagte overganger mellom kommunen og sykehus Planlagte overganger mellom hjemmesykepleie og sykehjem
Utfordre befolkningen til å planlegge egen alderdom gjennom kampanje med fokus på: Tilrettelegge egen bolig, investere i sosialt nettverk og opprettholde best mulig funksjonsevne gjennom et aktivt liv. Forebyggende hjembesøk
Videre satsing på kompetanseheving blant helsepersonell
Hver tjeneste skal etablere et system for brukermedvirkning, inkludert systematiske bruker- og pårørendeundersøkelser.
Kompetanseheving på ledelse- og kvalitetsforbedring.
Legge til rette for personlig og faglig utvikling i form av etisk refleksjon, veiledning, kurstilbud, hospitering, videre- og etterutdanning. Bruke RKK aktivt som den viktigste bidragsyteren innen kompetanseheving
Være en pådriver i det interkommunale samarbeidet «jobb i lag» og andre regionale samarbeidsarenaer



Kommunestyret vedtok i 2020 at Beiarn kommune skal inngå i Helsefelleskap med nabokommuner og Nordlandssykehuset HF

Avlastningsordninger for pårørende på sykehjemmet

Strategisk kompetanseplan/Kompetanseplan skal være et dynamisk verktøy for strategis valg av utdanning og kompetansebygging og bidra til at kommunens ansatte er dyktige yrkesutøvere

Bruke digitale kunnskapsverktøy som Digipro helse, Veilederen NHI-kurs som bidrar til at fagkoordinatorer og fagutviklere lett kan formidle god og oppdatert kunnskap til ansatte

Introduksjonsprogram for nytillsatte

Fase 4 – 2023

Mange av tiltakene inngår allerede i ordinær drift og trenger bare små justeringer for å bli bedre. Andre er mer inngripende, nye eller dårlig kjente og vil trenger mer arbeid for å gjennomføres. Viktig å ta med brukerorganisasjonene og ulike brukerutvalgene i kommunene for å få viktige innspill fra de eldre. Dette er ulike fora som vil være sentrale i evaluerings og forbedringsarbeidet.

